

Warszawa, dnia 9 marca 2016 r.

Rzeczpospolita Polska
PROKURATOR GENERALNY

PK VIII TK 19.2016
(U 3/15)

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCELARIA	
wpl. dnia	09. 03. 2016
L.dz.	L.zał. ....

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z wnioskiem Grupy posłów na Sejm „o stwierdzenie niezgodności rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r. (Dz. U. z 2014 poz. 1877) w części dotyczącej ustalenia wartości płacowego wskaźnika struktury zatrudnienia nauczycieli *W_a* i równego 1, gdy ogólna liczba etatów nauczycieli w danej jednostce samorządu terytorialnego jest równa zero:

- z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP,
- z zakresem delegacji wskazanej w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 513 ze zm. - dalej u.d.j.s.t.)”

- na podstawie art. 56 pkt 5 w związku z art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064 ze zm.) -

przedstawiam następujące stanowisko:

na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w związku z art. 134 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym

(Dz. U. poz. 1064 ze zm.) postępowanie podlega umorzeniu z powodu utraty mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1977).

UZASADNIENIE

We wniosku Grupy posłów na Sejm z dnia 14 lipca 2015 r. Wnioskodawcy zwrócili się do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie, iż przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1977) [dalej: rozporządzenie MEN] - w części dotyczącej ustalenia wartości płacowego wskaźnika struktury zatrudnienia nauczycieli $W_{a,i}$ równego 1, gdy ogólna liczba etatów nauczycieli w danej jednostce samorządu terytorialnego jest równa zero - są niezgodne ze wskazanym w *petitum* wzorcem konstytucyjnej kontroli oraz z art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2015 r., poz. 513 ze zm.) [dalej: ustawa o dochodach j. s. t.].

Naruszenia przez rozporządzenie MEN, w zaskarżonej części, art. 92 ust. 1 Konstytucji i jednocześnie, upoważniającego do wydania tego rozporządzenia, art. 28 ust. 6 ustawy o dochodach j.s.t. Wnioskodawcy upatrują we wprowadzeniu do treści rozporządzenia MEN wartości płacowego wskaźnika struktury zatrudnienia nauczycieli $W_{a,i}$ równego 1 (gdy ogólna liczba etatów nauczycieli w danej jednostce samorządu terytorialnego jest równa zero), który nie odnosi się do typów i rodzajów szkół prowadzonych przez te jednostki ani do stopni awansu

zawodowego nauczycieli w tych szkołach, co stanowi przekroczenie delegacji wskazanej w treści art. 28 ust. 6 ustawy o dochodach j.s.t.

Postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w związku z art. 134 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064 ze zm.) z powodu utraty mocy obowiązującej rozporządzenia MEN.

Przepis art. 28 ustawy o dochodach j. s. t. brzmi następująco:

„Art. 28. 1. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

2. Od kwoty, o której mowa w ust. 1, odlicza się 0,4% na rezerwę części oświatowej subwencji ogólnej.

3. Rezerwą części oświatowej subwencji ogólnej dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

4. Podział rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej następuje nie później niż do dnia 30 listopada każdego roku. Środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego minister właściwy do spraw finansów publicznych.

5. Po odliczeniu rezerwy, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli część oświatową subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z prowadzeniem

przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form wychowania przedszkolnego - w sposób określony na podstawie ust. 6. Do podziału części oświatowej subwencji ogólnej przyjmuje się dane zgromadzone w bazie danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 45).

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem w szczególności typów i rodzajów szkół i placówek prowadzonych przez te jednostki, stopni awansu zawodowego nauczycieli oraz liczby uczniów w tych szkołach i placówkach (podkr. wł.).”.

W tym miejscu trzeba dodać, że w dacie wydania rozporządzenia MEN brzmienie delegacji z art. 28 ust. 6 ustawy o dochodach j. s. t. było identyczne jak obecne brzmienie tego przepisu.

Przepisy § 1 ust. 1-2 rozporządzenia MEN brzmią:

„§ 1. 1. Część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2015 jest dzielona między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

(...)

3) **części oświatowej - rozumie się przez to część oświatową subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, ustaloną w ustawie budżetowej na rok 2015 (podkr. wł.);**

4) bazowym roku szkolnym - rozumie się przez to rok szkolny 2014/2015; (...)"

Analiza powołanych wyżej przepisów wskazuje na to, że w rozporządzeniu MEN określono sposób podziału wyłącznie tej części oświatowej subwencji ogólnej przeznaczonej dla jednostek samorządu terytorialnego, która **została ustalona w ustawie budżetowej na rok 2015.**

Zaskarżone przez Wnioskodawców rozporządzenie MEN dotyczy zatem wydatków budżetowych w roku 2015, a, zgodnie z art. 109 i art. 181 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), upływ czasu spowodował wygaśnięcie kwot zawartych w ustawie budżetowej objętych regulacją powołanego rozporządzenia (*vide* na przykład - postanowienia Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 20 czerwca 2001 r., w sprawie o sygn. akt K. 35/00, OTK ZU nr 6/2001, poz. 167 i z dnia 30 czerwca 2015 r., w sprawie o sygn. akt U 9/14, OTK ZU seria A nr 6/2015, poz. 98 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2006 r., w sprawie o sygn. akt K 27/05, OTK ZU seria A nr 8/2006, poz. 105).

Powyższe oznacza, że rozporządzenie MEN „utraciło moc obowiązującą przed wydaniem orzeczenia przez Trybunał”, w rozumieniu art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) [dalej: ustawa o Trybunale Konstytucyjnym z dnia 1 sierpnia 1997 r.].

Jednocześnie podstawy wydania przez Trybunał Konstytucyjny w niniejszej sprawie wyroku nie może stanowić art. 39 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z dnia 1 sierpnia 1997 r. (w związku z art. 134 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. poz. 1064 ze zm.), który brzmi: „[p]rzepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się, jeżeli wydanie orzeczenia o akcie normatywnym, który utracił moc obowiązującą przed wydaniem orzeczenia, jest konieczne dla ochrony konstytucyjnych wolności i praw.”, ponieważ art. 39 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z dnia 1 sierpnia

1997 r. „nie odnosi się do <praw> jednostek samorządu terytorialnego, nawet jeśli wynikają one z Konstytucji. Inna jest bowiem funkcja oraz cel tych <praw>. Jednostki samorządu terytorialnego są organami władzy publicznej. Ich status prawny uregulowany został w odrębnych rozdziałach Konstytucji, poza przepisami o wolnościach i prawach człowieka i obywatela, natomiast <sfera wolności i praw obywatelskich nie przenika się ze sferą kompetencji organów władzy publicznej>. Według TK, jednostki samorządu terytorialnego nie mogą być traktowane jako proste zrzeszenia obywateli realizujących swoje wolności i prawa. Wykonując swoje kompetencje władcze, nie korzystają bowiem z wolności i praw przewidzianych dla obywateli” (M. Zubik, *Orzekanie przez Trybunał Konstytucyjny o przepisie nieobowiązującym dotyczącym jednostek samorządu terytorialnego*, http://lex/lex/content.rpc?reqId=1432638885909_1755626335 oraz powołane tam orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego).

Z tych względów, wnoszę jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego